

17. neděle po sv. Trojici – 12. října 2014

čtení: L 5,27-32

kázání:

„Vítězství, které přemáhá svět, je naše víra.“ (1J 5,4) Posiluj naši víru, aby vítězila nade vším, co nám namlouvá a nač nás láká svět, ale aby vítězila především nad námi samými a naší sebeláskou.

 Ef 4,3-6

Až nápadně často slyšíme, sestry a bratři, z tohoto oddílu slovo „jeden, jedna, jedno.“ Celkem sedmkrát, pro Písmo nápadný a jistě ne náhodný počet výskytů. Apoštol si dal tu práci najít sedm skutečností, které jsou jedinečné a přitom zároveň všem společné. Všichni se upínáme k jednomu Bohu, máme jednu víru a dostává se nám jedné naděje atd.

Je to tak nápadné, až si člověk říká: „Proč?“ „Proč to tak silně zdůrazňuje?“ To jistě není samo sebou, to bude mít nějaký zásadní důvod.

Dopátrat se ho není zase až tak těžké. Dopis Efezským, z něhož jsme dnes četli, o pár odstavčků dříve píše o tom, jaký je důsledek díla Ježíše Krista pro nás lidi. Píše se tam o zrušení, zboření, překonání dělicích hradeb, zdí, hranic. Evangelium totiž vždycky oslovovalo a i dnes oslovuje různé lidi. Lidi často v běžném životě všelijak rozdělené a vzdálené, lidi, kteří by se jinak nepotkali a neměli si spolu co říci.

Ve starověku byly nejspíš dvě zásadní hranice. Hranice dělicí lidi z pohledu původního náboženství na křesťany původem ze Židů, kteří znali a dodržovali Mojžíšův zákon a ani po přijetí víry v Krista a po přijetí křtu se toho nepustili, naopak spatřovali v Kristu naplnění Zákona. A pak tu byli křesťané z pohanů, kteří o Mojžíšově zákoně nevěděli zhora nic, byli to „pohani jak poleno.“ A ti po uvěření a po křtu začali vzývat Boha Abrahamova, Izákova a Jákobova, Boha Otce Ježíše Krista, Hospodina zástupů bez toho, že by se Zákonu podrobili, aniž by začali plnit a dodržovat jeho pokyny, příkázání a nařízení. My bychom to spíš vnímali dnes tak, že jsou např. rodilí evangelíci, s dlouhým rodokmenem a kořeny v církvi. A proti nim přicházejí i lidé zcela z vnějšku, nedotčení jakoukoli náboženskou výchovou, z rodin čistě sekulárních, světských a ateistických.

Druhá hranice pak byla v čase apoštolů společenská. V církvi se najednou setkávali chudí i bohatí, svobodní i otroci, v církvi měly jiné, rovnoprávnější postavení ženy s muži, než jak tomu bylo za zdmi vně kostela. (Jsou to paradoxy, když tomu je dnes v naší společnosti v některých církvích úplně naopak.) Tohle samozřejmě také zůstává i pro nás živá otázka. Přicházejí lidé vzdělaní vysoce i s několika tituly a i ti bez maturity, lidé z měst i z venkova, zaměstnavatelé i zaměstnanci, mladí i staří. Tyhle společenské rozdíly známe taky až moc dobře.

A pak jsou mezi námi ještě rozdíly, které přináší život a naše charaktery. Někdo přichází veselý, jiný má smutek. Někdo má politické přesvědčení spíš doleva, jiný doprava. Někdo stoprocentně věří alternativní medicíně, jiný si jde raději k doktorovi pro pilulky. I takové rozdíly si přinášíme s sebou do kostela, ovšem apoštol píše: „Tady jste jedno, založeni na jedné víře, jedné naději, na jednom Pánu, spojeni jedním křtem. Rozdíly odkládejte, prosím, v šatně! Nebo už rovnou venku na chodníku.“

Protože jsou ještě skutečnosti, k nimž jsme v církvi nablízku, které jsou nade všechny rozdílnosti. To, co je nám ve víře společné, je víc než všechno, co nás nějak dělí. Proto „usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha.“ Ono to není nijak snadné, člověk na ty druhé tak nějak automaticky kouká skrz prsty, když jsou v tom či onom jiní. Hlodá v nás nedůvěra.

Jenomže právě v tom je síla evangelia, že překonává naši minulost, ať už je jakákoliv. Boží dílo v Kristu natolik zastíňuje naše lidské skutky i názory, že dokáže spojit v jedno i naprosté protiklady. Nikdo se nemusí bát přijít, protože Boží náruč je doširoka otevřená, Kristova láska natolik hojivá a pokoj Ducha Božího je vše uklidňující.

Potíž je v tom, že my to jako církev ne vždy plně a pravdivě reprezentujeme. Že se s tím lidé u nás neseťkají. Že jsme nesnášenliví a své poslání být viditelným společenstvím Boží otevřenosti neplníme. Nemusí v tom být zlý úmysl, jen možná nevíme, jak to dát lidem znát. Nevíme, jak na to, abychom ukázali, že platí Boží milostivé přitakání všem, i navzdory tomu, že my se někdy mračíme, jsme nevrlí a nedokážeme se dohodnout.

Přesto má zaznívat s neutuchající silou, že „jeden je Pán, jedna víra, jeden křest pojí nás; tvoříme jedno tělo,“ ačkoli nás z toho čistě lidského, přirozeného, světského pohledu mnohé dělí. Spojuje nás něco mnohem silnějšího.

Zcela nový náboj pak tato slova dostávají při pohledu na to, jak se církev začala v dějinách štěpit a drolit právě na věroučných otázkách, kdy se nedokázala shodnout na učení o Ježíši Kristu, ani o Duchu svatém, o křtu, natož pak o Večeři Páně. Jak smutné, když jedni křesťané pro druhé nedokázali mít tu jednu naději, ale hrozili těm odlišným věčným zatracením. To ani apoštol nemohl tušit, nehleděl do budoucnosti. Díval se jen na minulost, na to, jak do církve přicházejí lidé s různými životními příběhy, s rozdílnými předpoklady, se zcela odlišnými charaktery. Tomu všemu navzdory hleďte být jedno, budujte a držte jednotu. Není to snadná věc, vůbec to nejde samo. Necháte-li to být, že to nějak samo dopadne, pak to hrozí vážnými problémy.

Snaha o jednotu k víře patří. Od základů. Protože k víře patří od základů společenství. Zapomeňte na falešné řečičky o tom, že si někdo vystačí ve víře sám. Ani omylem. To si jen namlouvá, či spíš to našeptává někdo od víry odvádějící. K víře nerozlučně patří společenství církve, společenství založené za tom společném: „jedno tělo a jeden Duch, jedna naděje a jeden Pán, jedna víra a jeden křest, jeden Bůh a Otec všech.“ Tak všichni dohromady, společně mají víru žít. Ne každý sám na své triko, ne každý zvlášť. Víra zápolí o jednotu, a té lze dosáhnout jen společně s druhými, nikdy ne sám bez ostatních.

A aby nám bylo jasné, že kvůli ničemu, kvůli žádné hranici či hradbě, rozdílnosti či jinakosti nemůžeme nikoho vylučovat, slyšíme závěrečné trojí vyjádření, že Bohu jde opravdu o všechny: „Bůh ... je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech.“ Tak to vezměme vážně a podle toho také jako společenství Božího lidu církve žijme.

Amen